

RESUME OG FAKTA FORSKNING – MAJ 2023

HVEM HAR DET VÆRST? SPRIT NY FORSKNING KORTLÆGGER DANSKERNES LIVSKVALITET

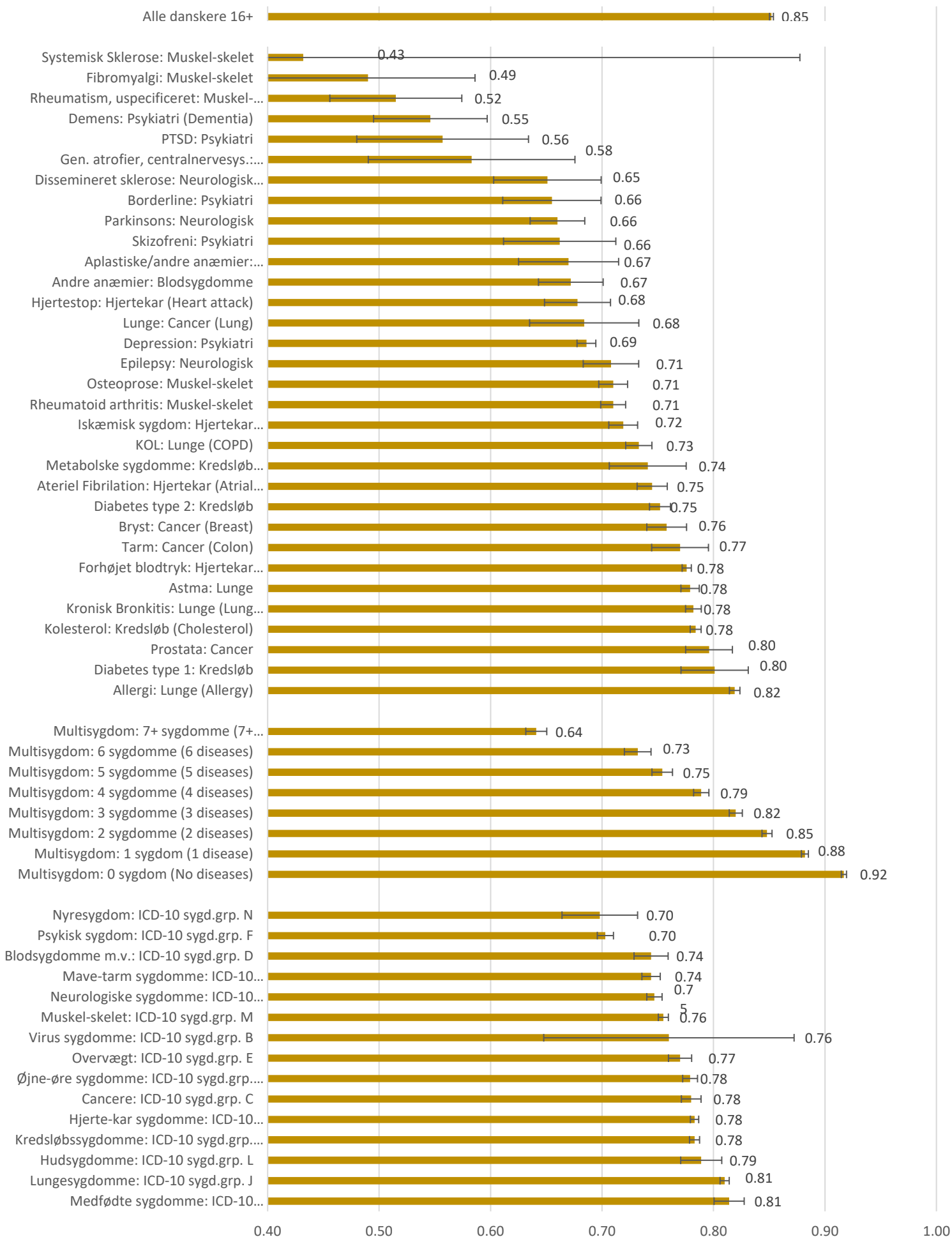
Resume og grafik af nyligt publiceret studie: "Catalog of EQ-5D-3L Health-Related Quality of Life Scores for 199 Chronic Conditions and Health Risks in Denmark." Medical Decision Making - Policy & Practice (2023): <https://doi.org/10.1177/23814683231159023>

HIGHLIGHTS:

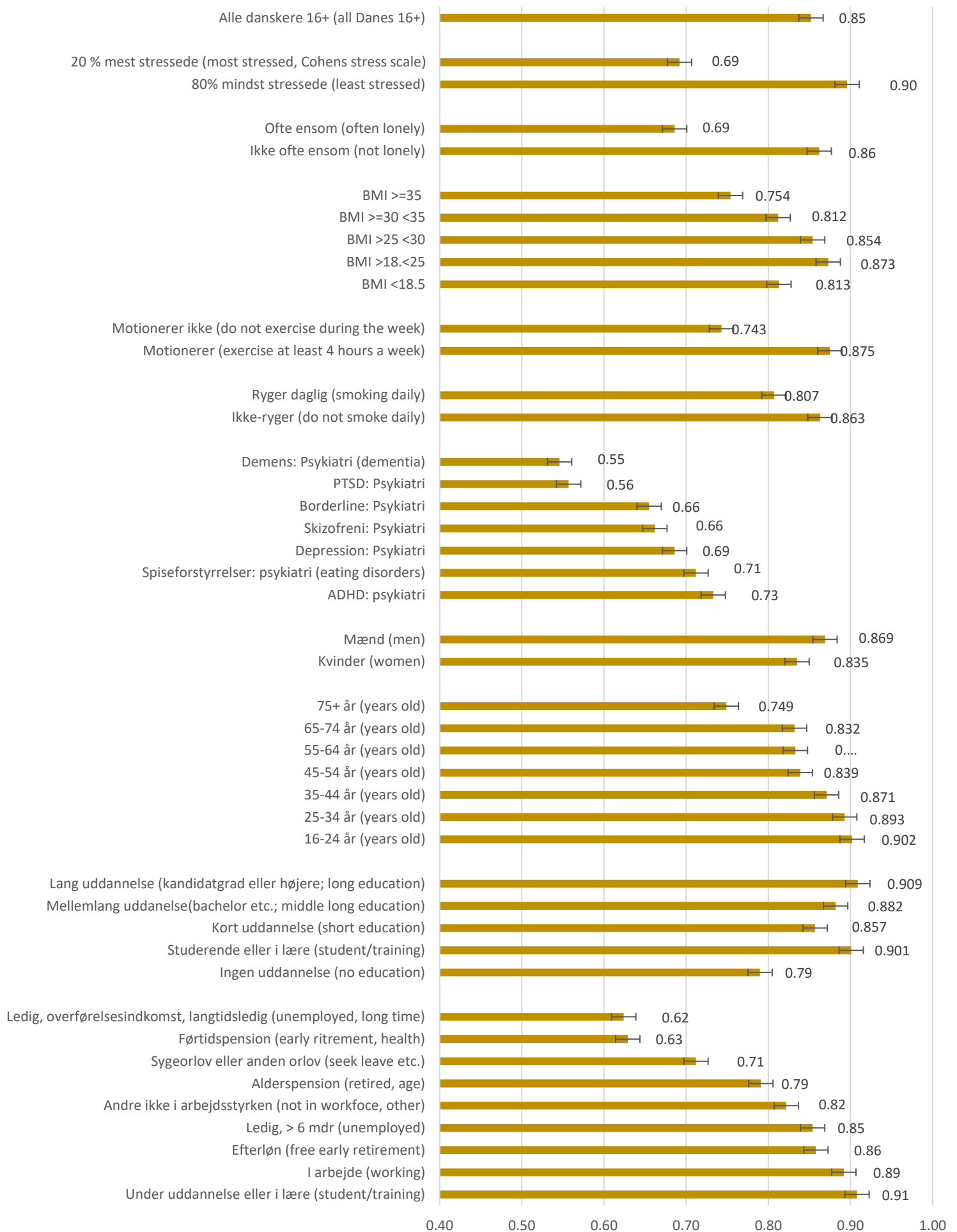
- Studiet viser, at livskvaliteten er lavest for nyresygdom, psykisk sygdom, cancers and blod, mave-tarm og nervesygdomme, men også at:
- Sundhedsrisikoer som stress, ensomhed og højt bmi også giver signifikant lav livskvalitet og ofte højere end mange sygdomme.
- Formålet med projekterne er at give et overblik over sygdomstyper, sundhedsrisikoer og omfanget af kronisk sygdomsbyrde til både politikere, sundhedsprofessionelle og forskere til brug i sundhedsplanlægning.
- Studiet er således et redskab til sundhedsøkonomisk evaluering og politisk prioritering og giver svar på, både hvem har den ringeste sygdomskvalitet, og hvad den er, samt relativ betydning af sundhedsrisikoer som stress, ensomhed, bmi etc.
- Det kan bruges til at sammenligne med, om dem/det, vi prioriterer i sundhedsvæsenet, også er dem, der har den ringeste livskvalitet. Fordi studiet på en og samme tid inkluderer sygdomme og sundhedsrisikoer, er der mulighed for at lave valide sammenligninger.

FAKTA:

- Alle danskere har en livskvalitet på 0,85 (hvor 1 er bedst), mens folk uden sygdom har en livskvalitet på 0,92 og folk med mere end 7 sygdomme har en livskvalitet på 0,64. Der er stor variation blandt sygdomme (se figur 1 nedenunder eller Tabel 4 i selve studiet).
- Studiet bruger et sundhedsøkonomisk livskvalitetsmål (EQ-5D-3L), som groft sagt går fra 0 (ringest) til 1 (perfekt helbred). Enkelte tilstande kan have værdier under 0, som er værre end død. EQ-5D er baseret på, hvad repræsentative danskere anser (normer) for de værste helbredstilstande på fem områder: mobilitet, selv-hjulpethed, sædvanlige gøremål, smerte/ubehag og depression/angst. Disse vurderinger af alle kombinationer på de fem dimensioner er konverteret til ét tal på en skala på 0-1. Baseret på danskernes svar på de fem spørgsmål fra sundhedsprofiler, er de tilsvarende score fundet for 199+ sygdomme, demografi og sundheds risikoer.
- Studiet er baseret på spørgeskemaer fra Danske Regioner og Sundhedsstyrelsen nationale Sundhedsprofiler med 55,616 deltagere fra 2010 og 2013 og på danske sundheds registerdata. Selvom der typisk ikke sker store forskelle over år, forventer forskere dog, at resultaterne er konservative underestimerer da der er en lille nedadgående trend i livskvaliteten over år, hvorfor resultaterne formentlig vil vise endnu ringere livskvalitet i dag. Endvidere kan studiets statistiske model justere for evt livskvalitets forskelle over år som følge af fx aldrende befolkninger og flere overvægtige etc. Således kan studiet bruges mange år fremover.
- Studiet er finansieret af Region Nordjylland, Momsfonden og Novo Nordisk Denmark A/S.
- Projektet lavet i et nationalt og internationalt samarbejde mellem forskere fra Center for Multimorbiditet, Region Sjælland, Københavns Universitet, Statens Institut for Folkesundhed, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, University of York og Sheffield University i Storbritannien.

Figur 1. Livskvalitet målt med det sundhedsøk. effektmål EQ-5D på tværs af udv. sygdomme og grupper. 1 svarer til perfekt helbred og 0 til død. Sygdomsgrupper baseret på ICD-10 systemet (ICD-10 dis. groups B-Q).

Figur 2. Livskvalitet målt med det sundhedsøkonomiske effektmål EQ-5D for sundhedsrisiko og ulighedsindikatorer. 1 svarer til perfekt helbred og 0 til død.

KILDER:

Studiet er en del af et større forskningsprojekt. Relaterede studier kan findes her:

“Catalogue of socioeconomic disparities and characteristics of 199 chronic conditions - A nationwide register-based population study”. PLoS One. (2022):

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0278380>

“Catalogue of multimorbidity severity and correlational prevalence for 199+ chronic conditions - A nationwide register-based population study”. PLoS One (2022):

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0273850>

“A Nationwide Study of Prevalence Rates and Characteristics of 199 Chronic Conditions in Denmark”. PharmacoEconomics (2020):

<https://link.springer.com/article/10.1007/s41669-019-0167-7>

“A framework for identifying disease burden and estimating health-related quality of life and prevalence rates for 199 medically defined conditions”. Aalborg University Press; 1st ed.;

https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/316441220/PHD_Michael_Falk_Hvidberg_rettet_E_pdf.pdf

KONTAKT:

Michael Falk Hvidberg, ph.d., seniorforsker, hovedforfatter, Videns- og forskningscenter for multisygdom og kronisk sygdom, Slagelse hospital, Region Sjælland, tlf.: +45 4054 5420, e-mail: michael@falkhvidberg.dk